

Forslag til nyt ungdomskort

1. Indledning og resumé

Hvis Danmark skal i mål med den grønne omstilling, skal flere unge ind i den kollektive transport, men lige nu går udviklingen den modsatte vej. Det hjælper ikke, at det nuværende ungdomskort er forældet. Det er tungt og bureaukratisk, omfatter ikke alle unge og trænger til en kraftig modernisering. Ungdomskortet skal være digitalt, så kortet kan bruges i billetapps og sammen med Rejsekort, og så godkendelserne bliver enklere og prisen mere gennemskuelig. Ungerabatten skal være attraktiv for unge i hele landet. I dag er ungdomskortet særligt fordelagtigt for unge i de største byer, mens unge uden for det store byer har begrænset gavn af det. Trafikvirksomhederne har efter involvering af ungdomsorganisationerne lavet et forslag til et nyt ungdomskort, som vil gælde alle SU-berettigede uddannelser og derudover give 25 pct. rabat til alle unge under 26 år, uanset hvad formålet med rejsen er.

2. Problemer med det nuværende ungdomskort

En stor gruppe unge er slet ikke berettiget til ungdomskort, og for dem fordobles prisen for kollektiv trafik, når de fylder 16 år. Unge på erhvervsuddannelser i lønnet praktik mister retten til ungdomskort, fordi de får elevløn, mens gymnasieelever og universitetsstuderende frit kan arbejde ved siden af deres uddannelse og stadig beholde rabatten. I praksis tjener mange universitetsstuderende mere med SU og studiejob, end en lærling gør på elevløn. Det er ikke rimeligt.

Samtidig er der alt for mange af de unge, der faktisk er berettiget til et ungdomskort, som går glip af rabatten, formentligt fordi ordningen er bøvlet og det er uklart, om den faktisk kan betale sig i forhold til andre billetprodukter som f.eks. Rejsekortet. Det nuværende ungdomskort har en meget kompliceret bestillingsproces og en lige så lav brugervenlighed. Det spiller hverken sammen med Rejsekortet eller mobiltelefonen, og så bygger det på nogle takstområder, som svarer til amtsgrænserne fra før kommunalreformen i 2007.

3. Trafikvirksomhedernes forslag til nyt ungdomskort

I 2022 udarbejdede trafikselskaberne efter inddragelse af de unges organisationer, uddannelsesorganisationer og DSB, Arriva (nu GoCollective) og Metro et forslag til nyt ungdomskort, som vil gælde rejser mellem hjem og uddannelse til alle SU-berettigede uddannelser. Derudover vil det give 25 pct. rabat på alle andre rejser til alle unge, uanset hvad formålet med rejsen er. Det bliver markant nemmere at bestille kortet, som kommer til at fungere via Rejsekort og trafikselskabernes apps, som er dem, de unge bruger. En gennemførelse af trafikvirksomhedernes forslag vil gøre den kollektive transport til et mere attraktivt valg for de unge, og det vil gavne den grønne omstilling.

Man kan naturligvis ikke forenkle uden at nogen oplever en forringelse. Det vil især berøre unge i hovedstadsområdet og de større byer, som i dag bruger ungdomskortet til både uddannelse og fritid. I de store byområder ligger uddannelse og fritidsaktiviteter oftest inden for samme takstområde, og derfor kan ungdomskortet bruges til begge typer rejser. I resten af landet ligger uddannelsessted og fritidsaktiviteter derimod sjældent i samme takstområde, og derfor bliver fritidsrejser en merudgift ved siden af ungdomskortet, som dermed er markant mindre rentabelt end i de større byer. Det

fremgår desuden af ekspertudvalgets tredje delrapport, at næsten halvdelen af alle ungdomskort sælges til unge med bopæl i Region Hovedstaden, og blandt studerende på videregående uddannelser er andelen næsten to tredjedele.

4. Ekspertudvalg om kollektiv mobilitet i hele Danmark

Ekspertudvalget for kollektiv mobilitet anbefaler i deres seneste rapport blandt andet bedre ungerabatter. Udvalget peger på, at unge er en af de vigtigste kundegrupper i kollektiv trafik, og at vaner dannes tidligt. En investering i et moderniseret ungdomskort er derfor vigtigt for at fastholde de unge i kollektiv trafik til gavn for både mobilitet og klima.

5. Omkostninger for staten, muligheden for tilkøb og uddybende information

Trafikvirksomhedernes forslag er fra 2022 og EY har opdateret beregningerne for et moderniseret ungdomskort. I de første år vurderer EY en merudgift på omkring 100 til 107 mio. kr. om året. Når ordningen er indfaset, og de unges rejsemønstre har tilpasset sig, falder merudgiften til cirka 41 mio. kr. om året. Udvides ordningen til også at gælde unge på erhvervsuddannelser i lønnet praktik, estimeres merudgiften til omkring 28 mio. kr. om året.

I 2022 var forslaget indrettet, så det kunne rummes inden for den daværende bevilling. Siden er bevillingen blevet mindre, ubrugte midler er fjernet, og priserne er steget som følge af inflation og takstændringer. Det forklarer, at der nu er behov for ekstra midler.

Rapporten kan læses her: [Opdaterede beregninger af ungerabatter](#)